

Analyse og valg av prestasjonsstyringssystemer for bedrifter og verdikjeder

Håkon Fauske

Ingvar Hagen

Smartlog seminar
Trondheim 1-2 september 2005

Hva er en god prestasjon?

Video

Agenda

- Introduksjon og definisjoner
- Utfordringer med dagens prestasjonsstyringssystem
- Metodikk for utvikling av prestasjonsstyringssystem
- Case fra pågående SINTEF-prosjekt
- Oppsummering

Prestasjonsmål... (PM)

diskuteres ofte, men blir sjelden klart definert....

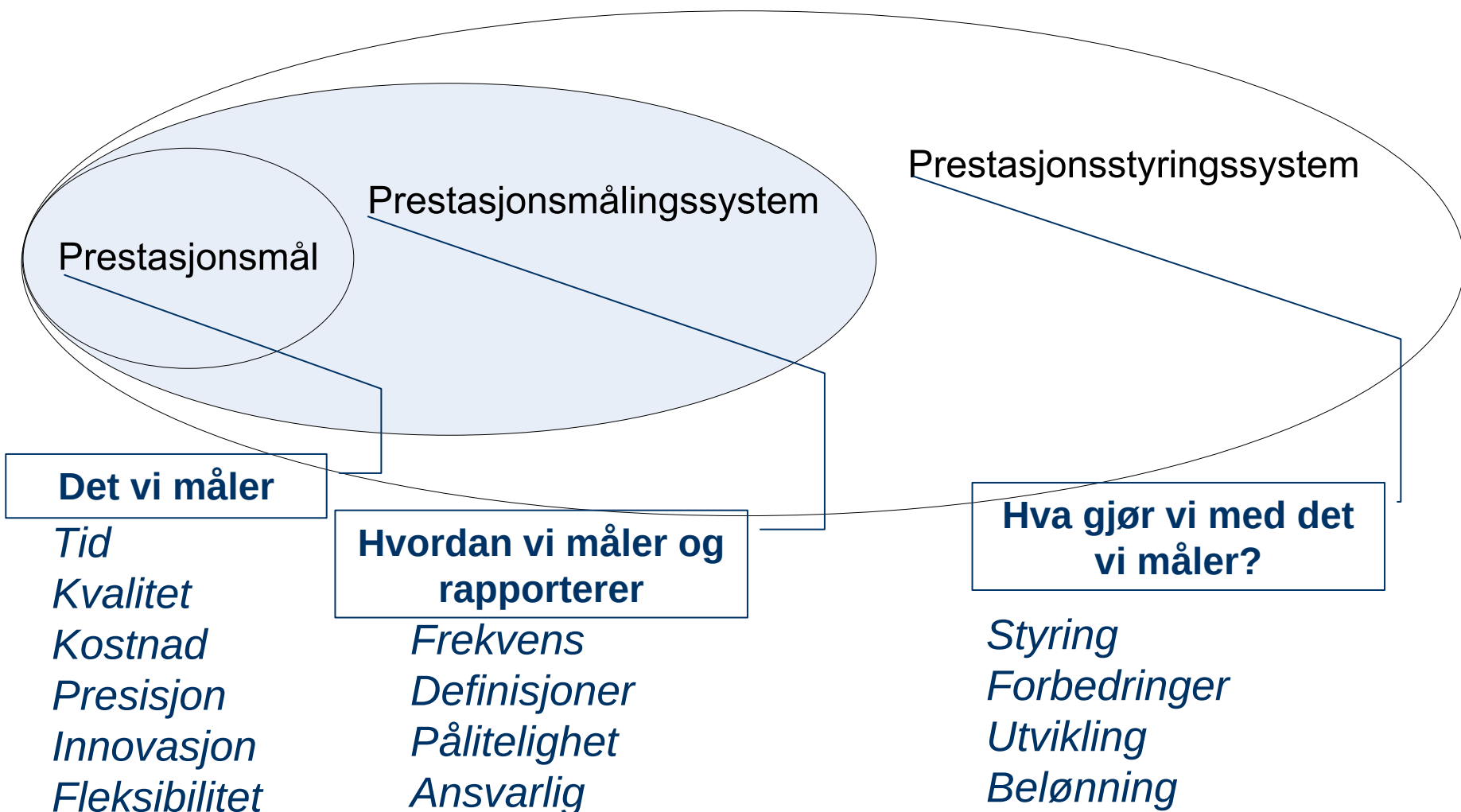
Prestasjonsmåling:

Performance measurement can be defined as the process of quantifying the efficiency and effectiveness of action. (Neely, 1995)

Prestasjonsmål/måleparameter:

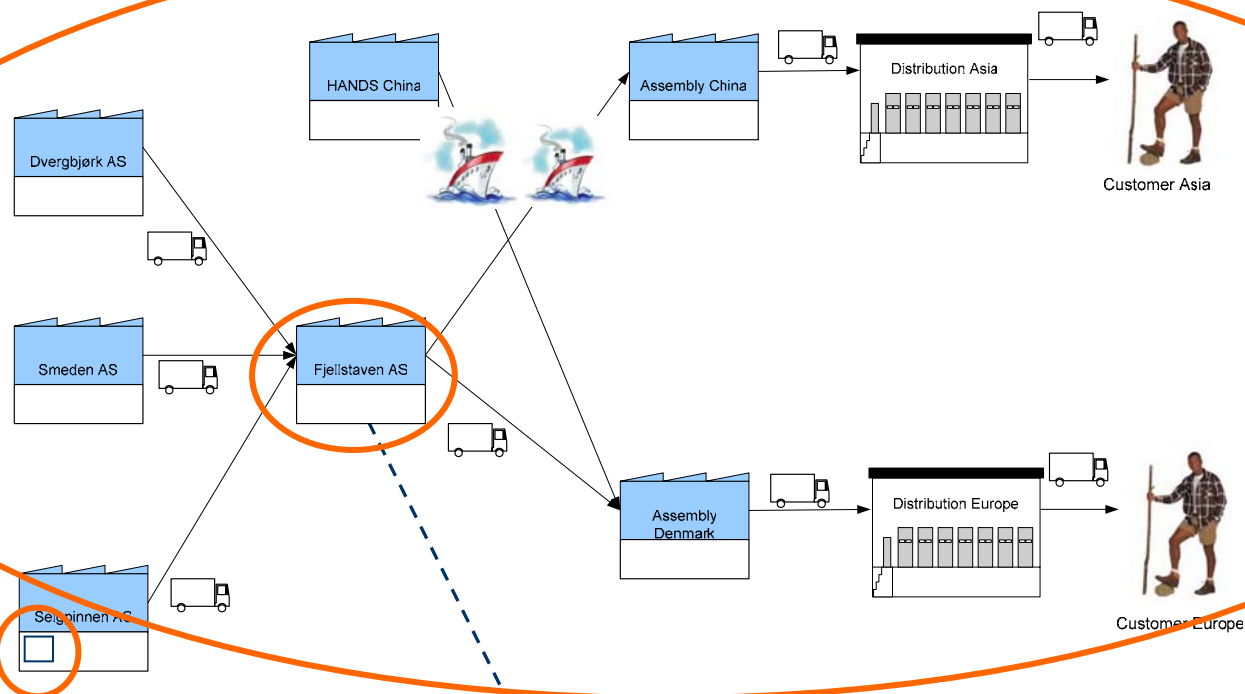
A performance measure can be defined as a metric used to quantify the efficiency and/or an action. (Neely, 1995)

Definisjoner

Prestasjonsmål på ulike nivå

- eksempler med logistikkfokus

Operasjonsnivå

Oppetid
Kvalitet
Produktivitet
Kostnad

På bedriftsnivå

Servicegrad
Omsetning pr ansatt
Gjennomløpstid
Omløpshastighet

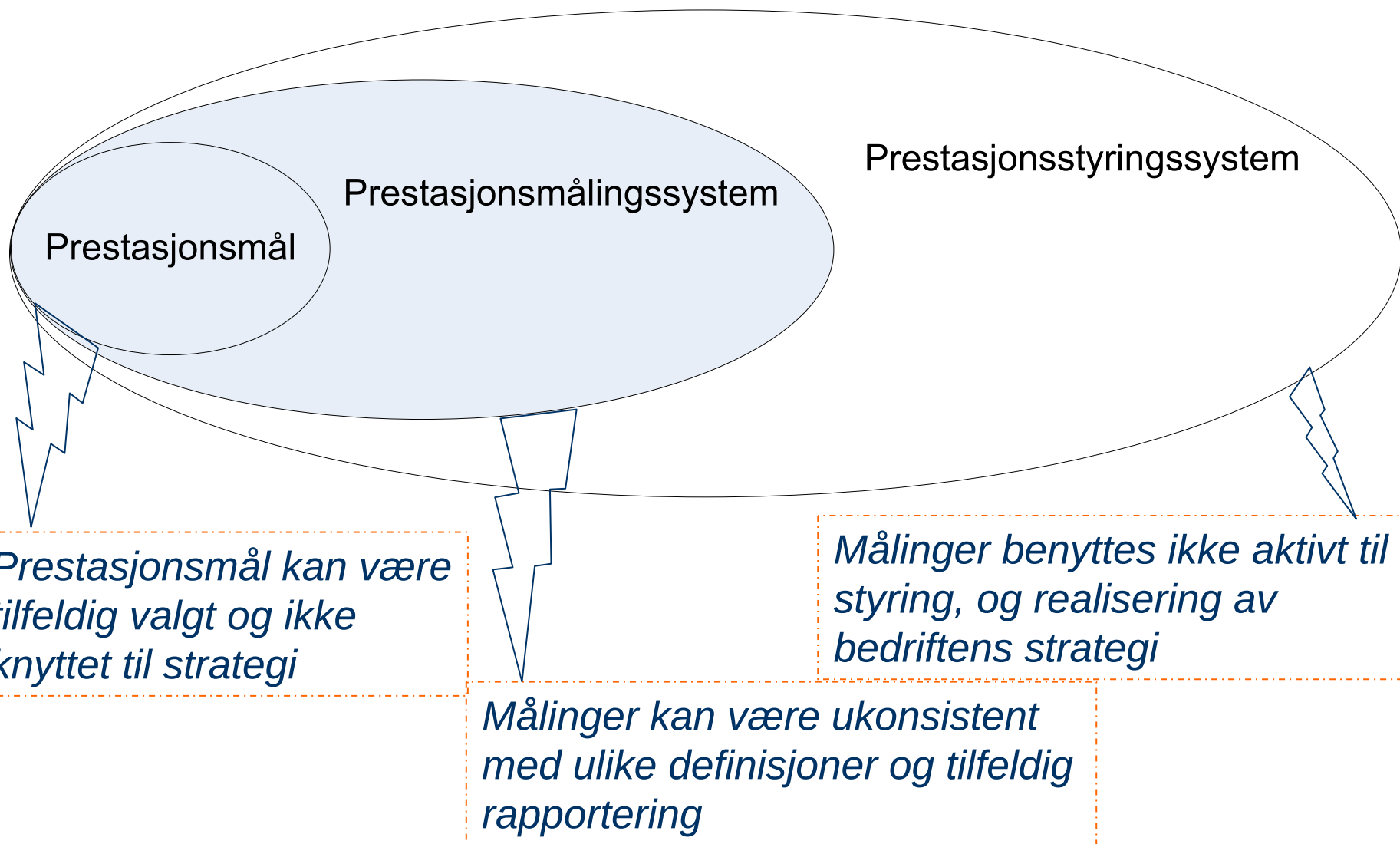
I verdikjeden

Leveringspresisjon
Etterspørselsvariasjon
Transaksjonskostnad
Fleksibilitet

Utfordringen

*Utvikle prestasjonsmål og
prestasjonsmålingssystem som gjør bedriften i
stand til å forbedre sin konkurranseevne*

Fallgruver

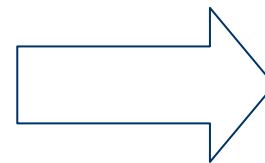
Uventede konsekvenser av prestasjonsmålinger...

Utvikling av prestasjonsmål

■ Prestasjonsmål skal:

- Støtte strategien
- Være pålitelige
- Være korrekt målt
- Skape en forbedringskultur
- Være mulig å benytte til styring

Metodikk

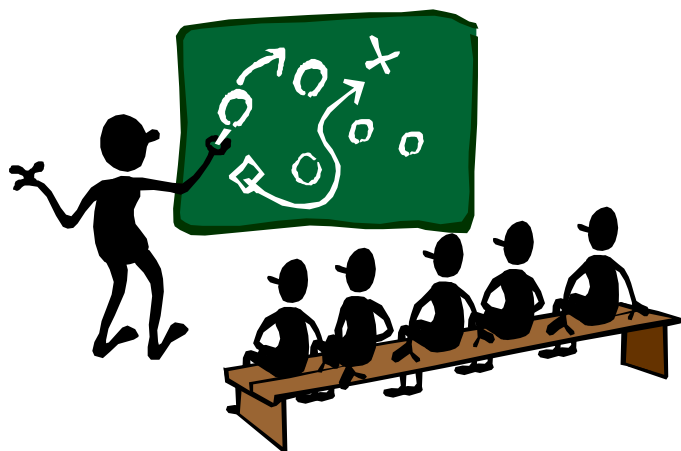
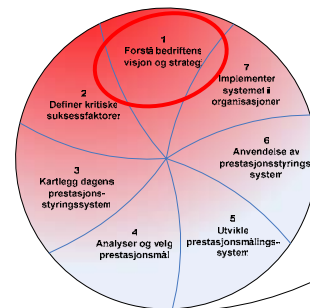
Metodikk for utvikling av et prestasjonsstyringssystem

Basert på metodikk fra EU-prosjektet
MOMENT gjennomført ved SINTEF

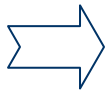
Trinn 1: Forstå bedriftens visjon og strategi

Kunnskap om bedriften er viktig for å utforme et optimalt prestasjonsstyringssystem

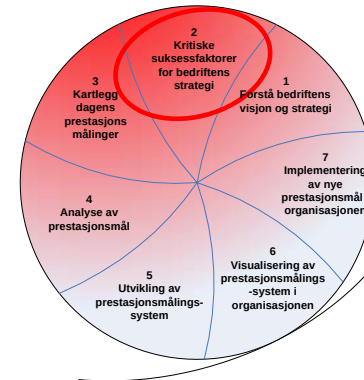

- ☐ Ambisjonsnivå
- ☐ Fokusområder
- ☐ Bransjeforståelse
- ☐ Markedsutsikter
- ☐ Bedriftskultur
- ☐ Bedriftsstruktur

Trinn 2: Definer kritiske suksessfaktorer

Hva er kritisk for at bedriften skal kunne gjennomføre sin strategi?

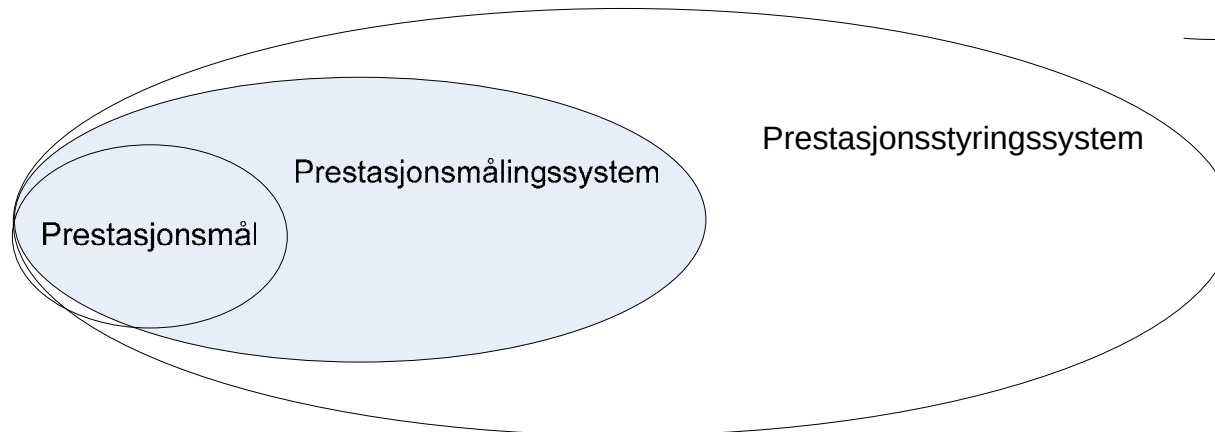
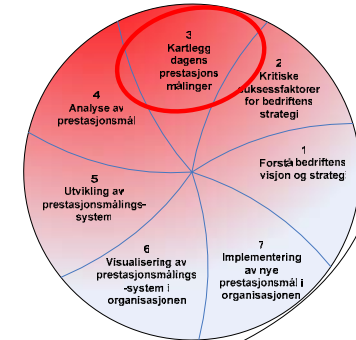
- *Kostnad?*
- *Tid?*
- *Kvalitet?*
- *Fleksibilitet?*
- *Innovasjonsevne?*
- *Miljø?*

Trinn 3: Kartlegg dagens prestasjonsstyringssystem (I)

Få oversikt over struktur og innhold i prestasjonsstyringssystemet

Trinn 3: Kartlegg dagens prestasjonsstyringssystem (II)

Prestasjonsmål	Definisjon	Kritiske suksessfaktorer	Rapportering	Bruksområde

Navn på parameterere

Definisjoner med målenhet

Kritisk suksessfaktor for prestasjonsmål

Målefrekvens
Ansvarlig
Kom. medium

Styring
Kontroll
Belønning

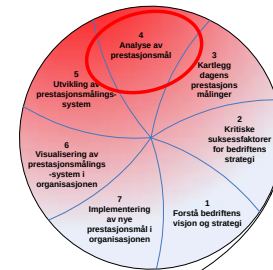
Trinn 4: Analyser og velg prestasjonsmål

Utform et konsistent parametersett

Prestasjonsmål

Det vi måler

Tid
Kvalitet
Kostnad
Presisjon
Innovasjon
Fleksibilitet

Prestasjonsmål	Definisjon	Kritiske suksessfaktorer	Rapportering	Bruksområde

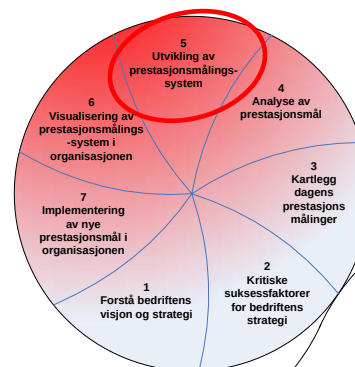
- ❑ PM koblet opp mot strategi !
- ❑ Riktig definisjon !
- ❑ Pålitelig og korrekt utført målinger!

Trinn 5: Utvikle prestasjonsmålingssystem

Etabler retningslinjer og struktur for prestasjonsmålingssystemet

Prestasjonsmålingssystem

Hvordan vi måler og rapporterer

*Frekvens
Definisjoner
Pålitelighet
Samsvar mellom mål*

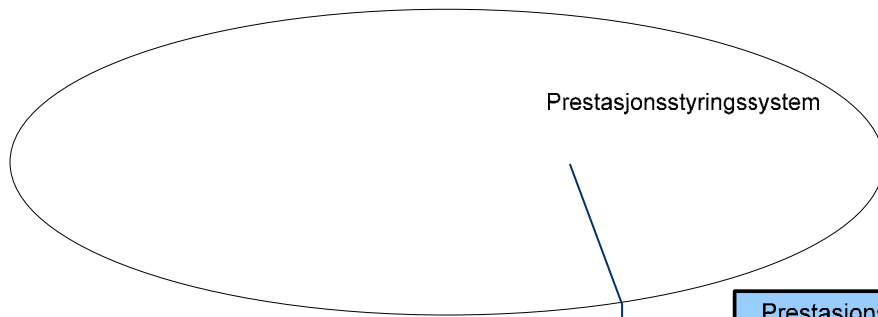
Prestasjonsmål	Definisjon	Kritiske suksessfaktorer	Rapportering	Bruksområde

- ☐ Målinger integrert med øvrige IT- system ?
- ☐ Er dataene enkle/tungvinte å fremskaffe ?
- ☐ Transparens i målingssystem!

Trinn 6: Anvendelse av prestasjonsstyringssystem

Hvordan benyttes prestasjonsmålingene i det daglige?

Hva gjør vi med hva vi måler?

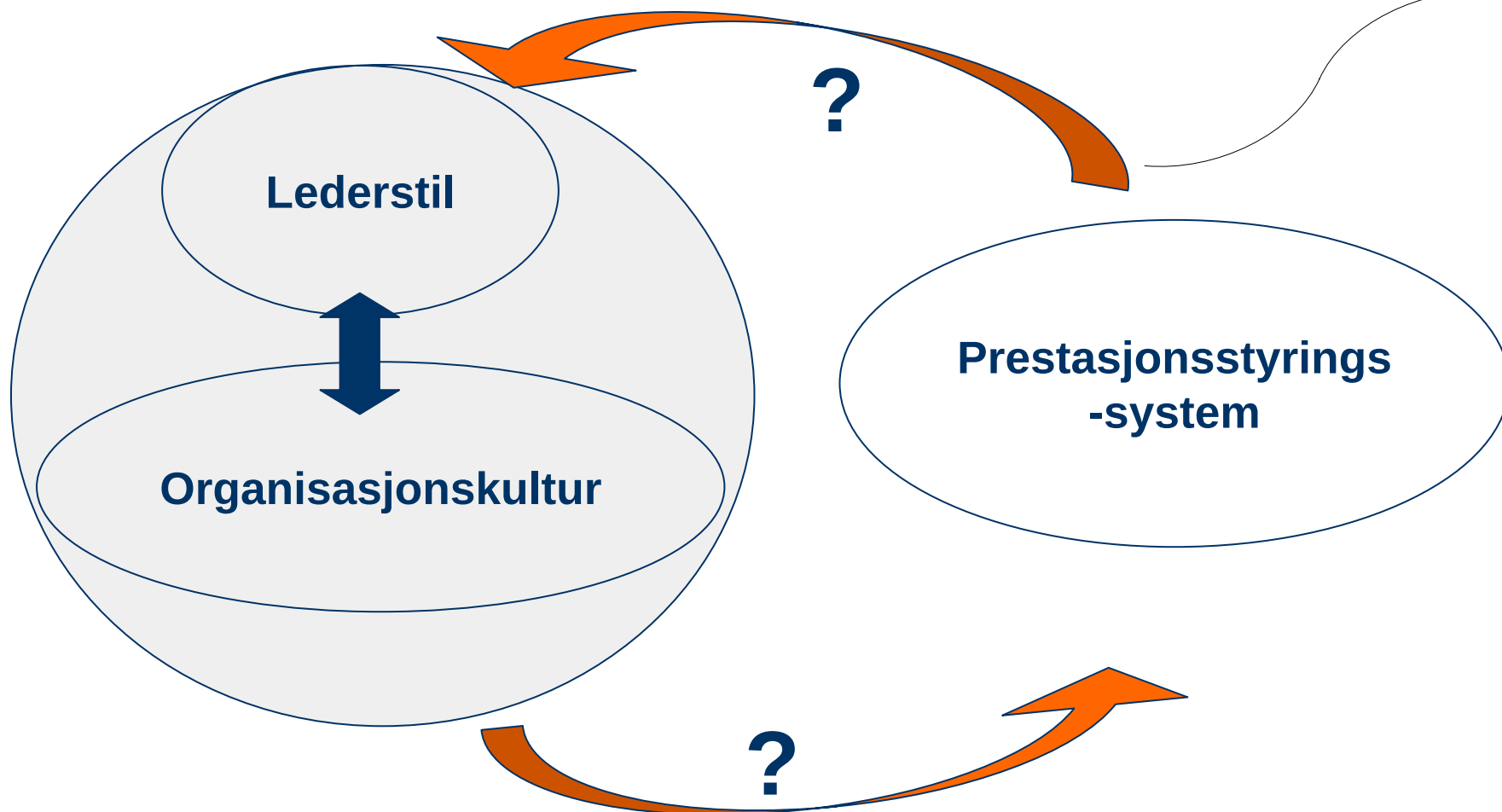
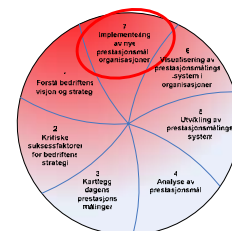
Prestasjonsmål	Definisjon	Kritiske suksessfaktorer	Rapportering	Bruksområde

*Styring
Forbedringer
Utvikling
Belønning*

- ☐ Aktiv styring?
- ☐ Forbedringsarbeid?
- ☐ Grunnlag for belønning?

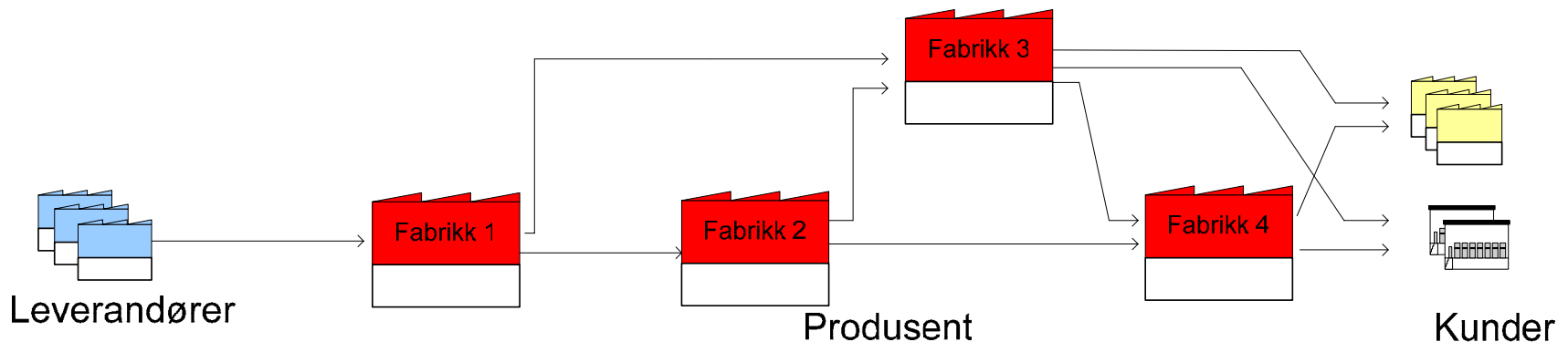
Trinn 7: Implementer systemet i organisasjonen

Hvordan oppnå en vellykket implementering ?

Case- eksempel: Et pågående SINTEF - prosjekt

- Et konsern har en distribuert fabrikkstruktur
- Leverandør til andre produsenter
- Mange produktvarianter innenfor en type produktgruppe

Bakgrunn fr prosjekt:

Bedriften ønsker et **videreutviklet målestyringssystem** som er bedre tilpasset **deres strategi** og som samtidig gjør jobben **bedre og mer effektivt**.

Trinn 1:

Forstå bedriftens visjon og strategi

☐ **Bedriftens ambisjonsnivå**

Markedsledende innen sitt bransjesegment

☐ **Marked**

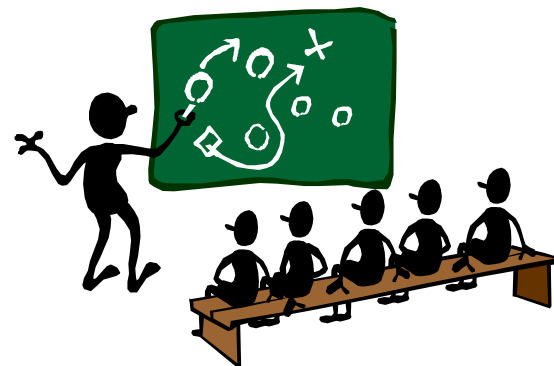
Konkurransen utsatt bransje og bedriften konkurrerer på nyskapning

☐ **Fokusområde**

Integrerte løsninger for produkt og prosessutvikling

☐ **Bedriftskultur**

Organisasjonen er oppfordret til involvering og de har krav til kontinuerlig forbedring

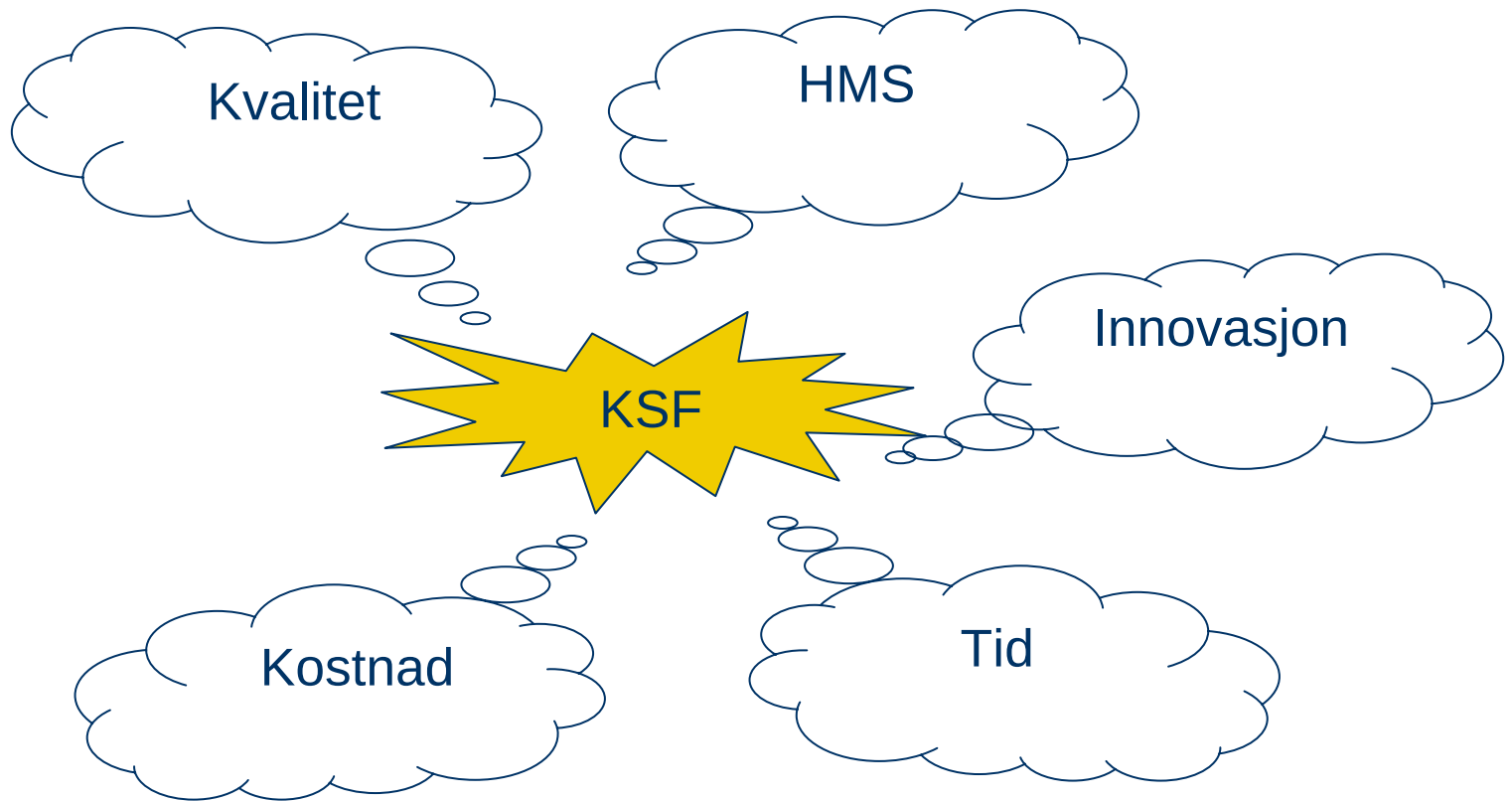

Bedriftens strategi

Leverer produkter med

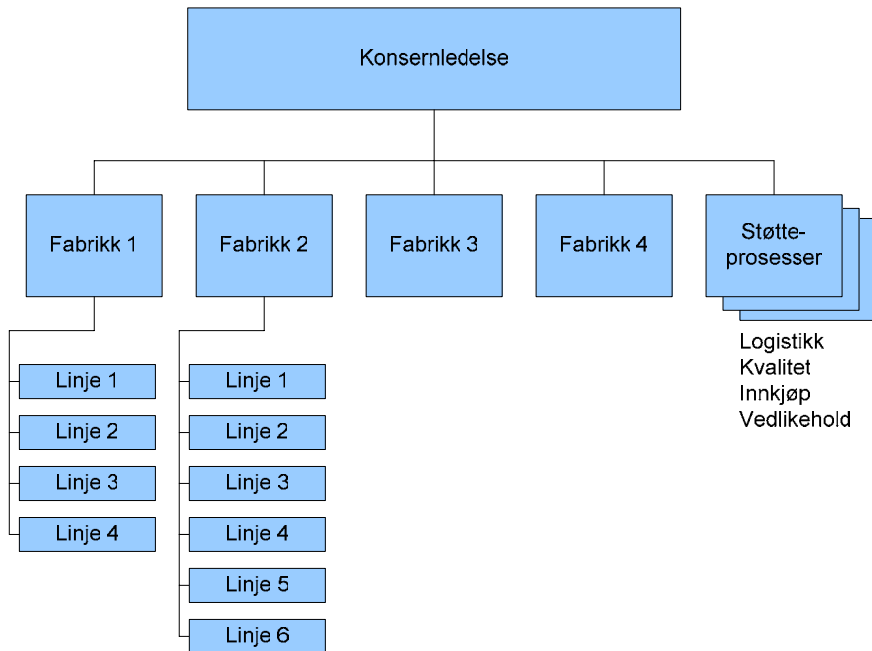
- ☐ *høy leveringspresisjon*
- ☐ *høy kvalitet*
- ☐ *lav kostnad*

Trinn 2: Finn kritiske suksessfaktorer

Trinn 3:

Kartlegge eksisterende PM

- ☐ Har fylt ut matrisen for 14 PM-områder
- ☐ Totalt 122 PM
- ☐ 37 ulike PM
- ☐ 5 av dem går igjen i de fleste

- ☐ Ulik prosedyre for frekvens på rapportering

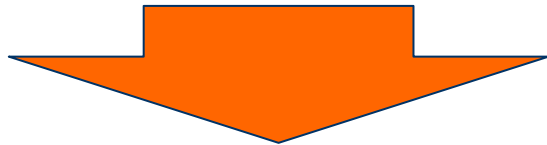
Prestasjonsmål	Definisjon	Kritiske suksessfaktorer	Rapportering	Bruksområde

Skjema

Trinn 4:

Analyse og velg nye prestasjonsmål

- ❑ Noe sub- optimalisering i valgene
- ❑ Ubalanse i valgene av PM- er vs. strategi

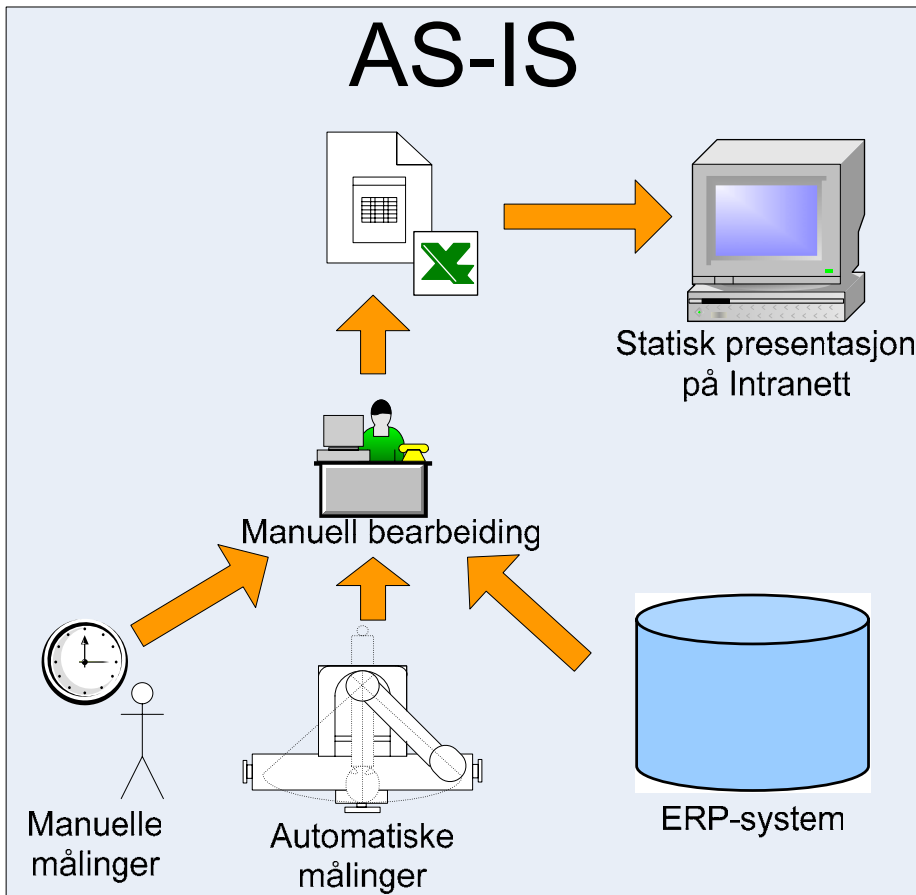
- ❑ Erstatte enkelte PM som bedre støtter strategien til virksomheten
- ❑ Konsistens mellom PM- tre for hhv ledelse, drift og støtteprosesser
- ❑ PM på tvers av verdikjeden

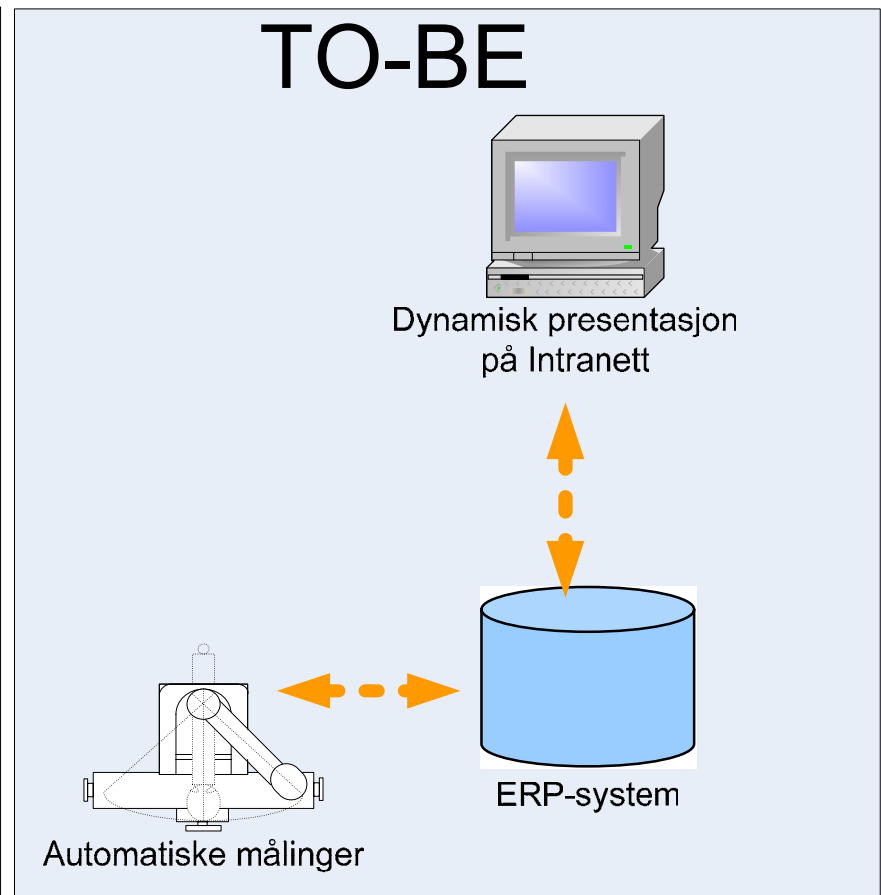

Trinn 5: Videreutvikle prestasjonsmålingssystem

AS-IS

TO-BE

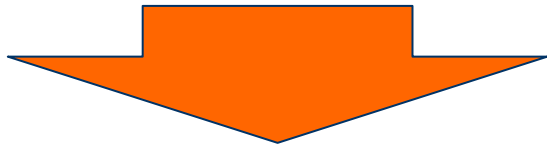
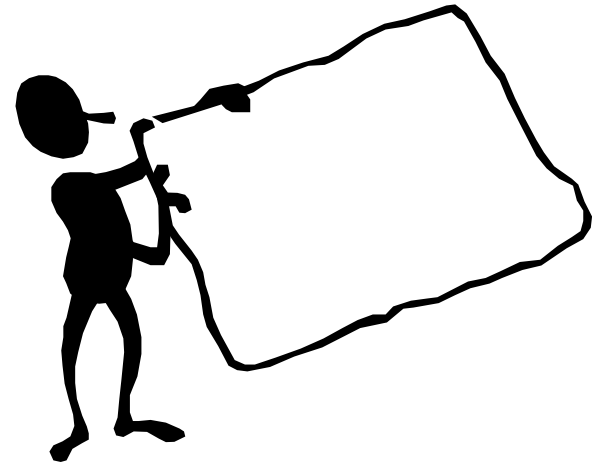

Trinn 6:

Anvendelse og visualisering

Anvendelse

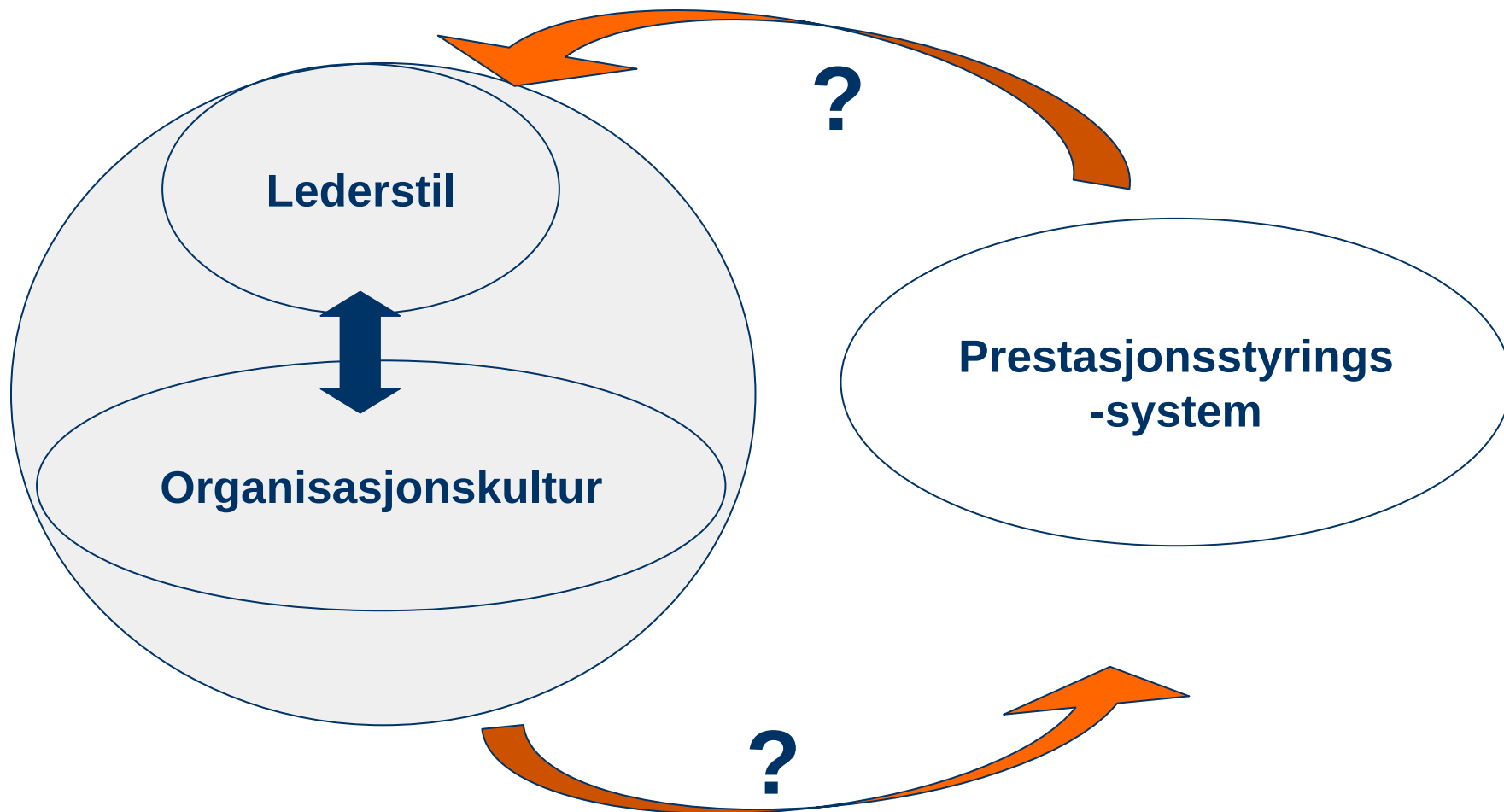
- ☐ Skape kontinuerlig forbedring
- ☐ Gi styringssignal
- ☐ Grunnlag for belønning

- ☐ Tilpasset brukergrensesnitt
- ☐ Visuell fremstilling
- ☐ Sanntidsinformasjon

Trinn 7: Implementering

Oppsummering

Utvikle prestasjonsmål og prestasjonsmålingssystem som gjør bedriften i stand til å forbedre sin konkurranseevne

- Strukturert framgangsmåte for helhetlig løsning
- Prestasjonsmål- og styringssystem kan bidra til å skape en forbedringskultur